

Abstrakt

Práce se zabývá institutem správního práva „opatření obecné povahy“. Jedná se o formu správní činnosti, jejíž obecnou právní úpravu zakotvil poprvé zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, účinný od 1. 1. 2006. Během *vagatio legis* správního řádu nabyt dne 1. 5. 2005 účinnosti zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, který jako první zvláštní předpis zmocnil správní orgán k vydání aktu v této nové formě. Cílem práce je objasnit postavení opatření obecné povahy mezi dalšími správními akty, zhodnotit relevantní právní úpravu, analyzovat bohatou judikaturu, upozornit na problematické otázky a nastínit jejich možná řešení.

První kapitola se zabývá teorií abstraktnosti a konkrétnosti právních aktů. To je nezbytné pro pochopení charakteru opatření obecné povahy jako aktu stojícího mezi právními předpisy a rozhodnutími.

Druhá kapitola je věnována povaze opatření podle českého práva. Samotný institut byl zakotven poměrně nedokonale a nedůsledně negativní definicí, s pojmovými znaky opatření obecné povahy se tedy musel vypořádat Nejvyšší správní soud. Judikatura i doktrína se dnes shodnou na vymezení opatření, k nesouladu ale dochází v otázce, které akty lze jako opatření přezkoumat. Proto se práce v druhé kapitole detailně zabývá rozborem judikatury a rozdíly mezi materiálním a formálním pojetím opatření. Analyzuje také důsledky aplikace obou koncepcí v praxi.

V třetí kapitole jsou popsány případy, v nichž zvláštní zákony výslovně předepisují pro určité akty formu opatření. Následují úvahy *de lege ferenda* a doporučení, v kterých případech by bylo účelné institut opatření využít. Zároveň je upozorněno na problematické případy nevhodného zakotvení této formy.

Čtvrtá kapitola analyzuje postup správních orgánů při vydávání opatření a jeho specifickou povahu. Vydání opatření totiž v sobě zahrnuje jak prvky správního řízení, tak prvky tvorby právního předpisu. Rozebrány jsou mimo jiné klíčové specifické instituty procesu tvorby opatření – námitky a připomínky dotčených osob.

Poslední dvě kapitoly se zabývají přezkumem opatření. Pátá kapitola shrnuje přezkumné řízení podle správního řádu. Pozornost je věnována zejména nejasnému charakteru tohoto procesu. Šestá kapitola pak popisuje přezkum ve správním soudnictví. Práce se dále věnuje deficitům recentní právní úpravy a reflektuje novelu soudního řádu správního účinnou od 1. 1. 2012, která zásadně mění charakter soudního přezkumu.